

Ket meriyetê de 1.11.2019

Yekîtiya belediyan ya mekteba Omnia ya dora Espooye

TALÎMATÊ NÎZAMÊ YA OMNIA

Talîmatê nîzamê ya omnia

Talîmatê nîzamê ya Omnia di nava xwe de ferwara li ser heq û mûkeleliyeta xwendekara dihewîne. Bingeha we zagonên nûjen ya li ser perwerdehiyê ê. Armanca telîmate nîzame pêşketîna hînbûna gihîştî û dabînkirina cîhek xebateke ewle û rehet ji bo xwendekar, fêrker û karmendên Omnia ye. Ev rêzikên li jîngeh û hewşên Omnia, û li cihe din ên têkildarî xwendinê jî têne sepandin. Dive ku rêzik li bûyerên xwe û bûyerên din ên ku xwendekar Omnia nûnertiyê dike were şopandin. Di telîmate nîzamede termê-xwendekar tê bikaranîn û hemî xwendekarên Omnia, fêrker, kursî, û beşdarvane atolyeya genca bi vi navi tenê bi nave kirin.

1. CIHEKÎ EWLE Û REHET JI BO XWENDINÊ Û STAJÊ

Heqe xwendekara ji bo ciheki xwendine û stajê ye ewle heyê. Omnia mesûl ku tişte lazim ji bo ewletiyê û siheta xwendekara.

- Dive ku xwendekar bi tewgara xwe atmosferekî erênî bipareze û bi biparêze û pêşve bibe.
- Destûra ti şikle şideta bedenî û ruhî û acizkirine nîne. mudaxile lê kirin.
- Li acizkirine derhal te mutexile kirin.
- Xwendekar mesûle ku bi cih û hewşan rast emel bike û ku van dere bide hevdun.
- Li Omnia kamera çavdêriya tomarkirinê heye.
- Dive ku xwendekar li ser plansaziyên ewlehiyê yê bixwîne û bicîh bîne û li pey wan û talîmatên personele hareket bike.
- Divê xwendekar di dersanda û di xebatê de bi cilê îş û cilê sitarê ye li gorê talîmaten amel bikin. Ji ber ewlehiyê, dive ku were hey je hatin ku kinc an kincên din li derekî ne aliqe û ew bi xwe an yê din nekeve.
- terêde. Di xwendina ku li cihê îş çedibê, li gora talîmate cihê xabate ye ji bona cila te amel kirin.
- Ji ber şertên hîjyen e, dive ku xwendekar li gora kar cila li xwe bike û bi rêzikên hêjayiyê yê ji bo karê xwarinê amel bike. Xwendekar mecbûr ê ku xabêr bide karmendan wexte ku we/wî kêmasi li ser amûrên perwerdeyê, xanî, di ewlehî û ewlehiya kar dît.
- Xwendekar erkdarê sirveşartinê li ser meseleyên hesas û veşartin ye ku di rewşên fêrbûna xwe û xebata xwe de digirê. Liikenteessä ja pysäköinnissä Omnian alueella on noudatettava liikennesääntöjä ja kiinteistökohtaisia ohjeita.
- Divê xwendekar di rewşên fêrbûnê de û dema ku ji bo îşêkî werinê Omnia dîve werne nas krin.
- Lazim ê ku xwendekar li mektebe, di derse dê, li offisa xwendinê, dema ku mafê xwendekariyê bikar bînin (mesele. Li kasê wexte ku xwarina xwendekaran te kirin), zemanê ku îşêki wa li cem personelê hebe, di rewşên test û nixandîna de, û di lînerîna xwendekaran de ji bo nasnameyê bê nas kirin.
- Destûr nine ku li Omnia cilê ku rûya digirin werin li xwe kirin. Ev ji bo mirov were nas kirin û garantîyên cihêki xwendinê û xebate ye ewleh ji bo hemu kesî ye. Mexsed ne sînkirina azadiya dîn û mafê xweseriyê.
- Ferwaren ji bo ewlehiya kêr û cihê xwendinê imkanê mudaxeleiyê li ser liwekirine kincê dide, ku piştî hesibandine şiklê şuxul dikare xetereyek diyar bike ji bo ewlehiya xwendekar an jî yê din.

Omnia xwedî modelekî xebatêya ku hizûra xwendekaran pêşkeş bike û pêşî li aciz kirine bigire (www.omnia.fi)

Omnia xwedi prensîpêkî xebatêya ku wekhev û wekhev a xwendekaran heye (www.omnia.fi).
Omnialla on toimintamalli opiskelurauhan edistämiseksi ja kiusaamisen ehkäisemiseksi (www.omnia.fi)
Omnialla on toimintaperiaatteet opiskelijan tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun (www.omnia.fi).

2. WEXARTINA CIXARE, BIRNÛT KIŞANDIN Û TILYAK

- Omnia a be cixare ya. Cixara kişandin û tekîlbûna berhemên cixare (cixareyê elektronîk jî) û kişandina wa li dora Omnia û li dora hewşê qedexe ye. (L639/76 ja L765/94).
- Itxalkirin, Hilgirtin, etarîkirin, xwarin û vexwarina tilyak û Psîkotropan û di bin tesîrê wan de xuyakirin qetexe ye. (L1143/1994, L1289/1993, L1304/1993)
- Talîmate Omnia li ser mudaxahelêbûna xerckirina tilyak hênê. (www.omnia.fi).

3. RÊZÎKÊN DIN

- Anitna wa Omniaye û hilgirtina wa di nav roja îş da, tiştên û madeyan ku hilgirtina wa bi qanûnê din hatiya qedexekirin yan ji ew dikarin zirare bidê ewlehiya xwe an jî ye kesiki din an ji ew bikera zirara milk te û ji bo hilgirtina wa sebebekê go karibe were qebûlkirin tîne, qetexe ye.
- Li ser derçûna xwendekariyê de dirist û be hile kêr bikin.
- Li ser karanîna pergale torê û agahdariye rezîk veqetandîne Rezîke Bikaranîna Torê Agahdariye Û Pergalên Agahdariye yê (www.omnia.fi) û divê xwendekar û xwendekar wan bicîh bînin.
- Ji bo karanîna tîlefônê mobîl û cihazê mobîl û bi vîdîo kîşandina resima û qaydkirina kameraye di zemanê derse de, dedestûra mamosteyê hewce dike.
- Ji bo weşandina resim û materyalê vîdyoye ku li dora Omnia û minasebetada hatine girtin, destûra eşkere ya kesên ku di materyalê de cih digirin hewce dike. Forma destûrnameyê û rêwerzên zedetir (www.omnia.fi)
- Omnia ne mesûl e ji bo tişte li wir tînin danin.
- Di rewşên fêrbûnê de û li Omnia, ji bo emelkirina şirketa xwe îzîn lîzîm e.

4. BEŞDARÎBÛNA ZWENDINE

Bend ji bo hemî xwendekarên Omniaye, beşên minasîb ji bo lîseyaya gihiştîyan, qursên perwerdehiya belaş anji atolye îş ya ji bo ciwanan.

- Mafê xwendekar e heye ku li gorî plana hîndekariyê, perwerde û rêberiyê bistîne. Omnia berpirsiyar e ku perwerdeyê li gorî plana hîndekariyê û cedwela dersan were birêz kirin.
- Lazîm e ku xwendekar peywîran xwe ji dil bi rêve bibe û amade be ji rewşa perwede re li gor talimatê mamoste bi amûr û alavên munasîb.
- Divê wendekar li gorî plana we ya şexsî beşdarî perwerde bibe, ku ji wera serbestî an jî pejirandin / rastandina zanînê ne hatibe dayin anji di plana we ya xwendinê ya şexsî da şiklekî cuda ye serketinê ne hatiya nivisandin.
- Di dema hînbûna li ser-kar de, di naskirina kar de, xwendekar dive li gor rêzîkên cîhê kar û zemanê kar ye ku li ser wa li hev hatin çebûye.
- Wexte ku ji mecbûrî nehatin wer e, xwendekar divê ji mamoste ra anji çavdêriya komê ra agahdar bike. Divê belgeyek bijîjkî an belgeyek hemşîre were peyda kirin ku nehatin ji pênc rojan zedetir be an were xwestin
- Dema ku nebûna mecbûrî ya ku di pêş de tîne zanîn, xwendekar divê ji bo wa cuda li hev were û danûstandinan bike.

Ji bo mijare dinê an bawerî/nirxî/ahlakî ne mimkin e ku wendekar kar û rewşên xwendinê bineqekine. Mijara yekem peydekirina zanîne e. Dive ku bi xwendekar ra ew hazirîyen li pêy ji bo rewşên xebate ye ku her perwerdehiya xwendine şert in hebe:

- rûbirûbûna meslekî û lênihêrîna însanekî ku dîn, zayend, berîdaniya seksuelî, welatîbûn an baweriyên cûda temsîl dike,
- bikaranîna qût û dabeşkirina xwarine ji nexweş / mişterî re û alîkariya nexweş / mişterîya li ser rewşa xwarine de, ku xwarina di dîne xwe de qedexekirî ye heye.

Ji bo talîmate zede li ser beşdarbûna perwerde û xwendine www.omnia.fi/opiskelijansivut.

5. BIKARANINA RÊZÎKBINPÊKIRINE

Ji xwendekar ra pesi bi şitexilî û bişîreta te gotin ku mumkin ku ew perwerda xwe amade bike. Neamadebûna xwendekare û gengeşeyên biçûk ji aliyê perwerdekarê çedibe ê bi serokê navenda perwerdehiyê û rêvebirê beşê ra te bikarin be. Go hewce be, ji bo mijara her yek xwendekari an ji bo koma xwendekara, gruba tedawîya xwendekara ya pirwarî a zana kom dibe. Berî qarara dîsîplîne li xwendekar te hisandin û îzaha hewce li ser meselê te peydakirin. Hekariya nêrevanê negihîştî gelekî muhim e. Li Omnia talîmate disiplîne û usûlê wa hatine amade kirin. Babetên jêr hemî xwendekare Omnia alakadar dikin, beşên minasîb ji bo lîseya gihîştîyan, qursên perwerdehiya belaş anji atolya îş ya ji bo ciwanan.

- Mamoste di sîstema rêveberiya xwendekar de hebûna / nebûna û derengbûne xwendekar qeydike.
- Mamoste / şîretkera atolye dikare xwendekarekî ku bi harekete şiddetî ye an acizkirine dike, ji dersê an ji xebatê derxîne.
- Mamosteyek an karmendek din dikare peyvek devkî bide xwendekarê binpêkirine Talimate Nizame.
- Li ser hişyarîya devkî ya duyemîn e weka hişyarîya ya devkî ya yekemîn te tevgirtin.
- Midûr dikare hişyariya nivîskî bide xwendekar go ew piştî hişyariyên devkî ji binpêkirina Talimate Nizame dewam bike an rast eger kalîteya binpêkirine wine gerek bike.
- Serkare perwerdehiyê dikare hata sê roja beşdarbûna darsa xwendekar red bike heka tirs hebe ku ji ewlehiyayên din re nebaş be an ji bo harekete bişiddet û tehdîtkar an ji bo herekete wi/we yen neheşin xwebatiye zede zor bibe.
- Seroka perwerdehiyê xwendekarekî dibîne ku xwendekar dev ji xwendine qerehiya wî/we eger xwendina xwe di hundurê wextê destnîşankirî de neqedandibe, an ku xwendekar bê sebebeke ku were qabûl kirin û bexebar ji pewerde dimene.
- Seroka perwerdehiyê dikare xwendekarekî bo herî zede hata mehekî ji xwendengehê derxe.
- Organên ewlehiya dadî ya xwendekara dikara xwendekar herî zede heya yek salekê derxe.

Madeyên û cîsîme qedexe

- Midûr / midûrê war/ seroke perwerdehiyê / şîretkere atolye û mamosteyê bi hev re an bitene dikarin di roja xebatê de cisim an maddeyên qedexeyê ji xwendekar bistenin.
- Midûr / midûrê war/ seroke perwerdehiyê / şîretkere atolye û mamosteyê dikarin bi reya zore cisim an maddeyên qedexeyê ji xwendekar bistenin eger xwendekar li ber wa rabe cisim û madde zarare bide xwe an ye din.
- Heqê mamosteyê / midûr / midûrê war/ seroke perwerdehiyê / şîretkere atolye heye ku ji bo cîsim an madeya qetexê bistine, li xwendekar cihê hilanînê ye Omnia û kincên wî/we ye ser kontrol bikin, heke bişikere cîsim an madeya qetexê bi wîre/were hebin û bixwestine nede an ji nikare be ewleyî ispat bike ku ew ninin.
- Tişt û madeyên dest liser hatine danin ê teslîmî xwendekar an velîye negihîştî temsîlkar ê qanûnî te kirin.
- Xwendekar bixwa piştî dawîya roja xwendinê teslîm distane.
- Tilyak, aletê teqandina û tişte di ye bitehlikê ku dest li ser wa hatine danin e derhal teslîmî polîs e kirin.
- Cîsîm û made ten îhma kirin heka ew hata sê miha piştî xeberdanîne nehatibina birin.

Jidestdana mafê xwendinê

- Organê ewlehiya dadî ya xwendekar qerarên li ser batalkirina mafê xwendinê hêka xwendekar bi şikereyî na li gora wa gîrev û liserîşelîmandîne di perwerde.
- Organê ewlehiya dadî ya xwendekar qerarên li ser dîrkirina xwendekar ya dema diyarkirî heke binpêkirin a gelekî mezin be an xwendekar pîstî we/wî hişdarîya nivîskî wegirtî ji harekete xwe ye nabaş dewam dike.
- Xwendekar herî zede ji bo salekî kare were dîr ketin. Beri dîrketîne le xwendekar û velîye negihîştî ten hisandin. Heka xwendekar nexwaze here muayne û lekolîne tendurîstî ye ku je ten xwestin (testa tilyakî jî), mafe xwendinê hata ku here wa testa û lekolîna kare were seknandin.

Berpirsiyariya tazmînatê

- Berpirsiyariya xisar û ziyangihandinê bo zarardanin û wîndarîkîna milk û malên Omniya li gor Qanûna Berpirsiyariya ziyangihandinê (412/1974) dê werin hesabkirin.
- Ewlehiya sîgorteya xwendekarên bingehîn ên dîrsa Omnia vedigire. Heke xwendekarek ji hewşa dibistanê an hawîrdora fêrbûna dîr bibe, sîgorta wan ne meriyetê deye.

Talîmate dîsîplîne û planname ya ji bo **şîkil û** riya dîsîplîne, ket meriyetê 1.11.2019.

TALÎMATÊ DIN

Ji her şîkle perwerdehî / fealiyete re talîmate taybetî hene û ji beşdarvane re tene gotin.

QANÛNE MUHÎM, QANÛNÊN Û TALÎMAT WEZARETE

Qanûn û biryar ya perwerdeya meslekî (L531/2017 ja A673/2017)

Qanûna û biryar ya xwandina bingehîn (L628/1998 ja A852/1998)

Qanûn û biryar ya Perwerdehiya serbest (L632/1998 ja A805/1998)

Qanûna Ciwanan (L1285/ 2016) û qanûna laki rehabîltasyona xebate(L189/2001)

Hazirkirina rezikname, talîmate dezgeha peşxistina perwerde 1/012/2016

VENÊRIN Û KONTROLKIRINA TALÎMATE NIZAMÊ

Mamosta berpirsyarî / alîkar e bi hemû xwendakara, ra li talîmate nîzame di mezenin mezene zemanê xwendinê dest pe bike. Talîmate nîzame her sal an ku hewce be te kontrol kirin. Talîmate nîzame di virde ye www.omnia.fi.

Hat qabûl kirin bi qarara midûre yekîtiya belediyê di ve tarixê de 1.11..2019 § 63.